

LASPress

Czasopismo szkolne

Nr 21, I. 2019

Szanowni Nauczyciele,

Drodzy Uczniowie,

W związku z nadchodzącymi feriami zimowymi,
życzymy Wam odpoczynku,
białego puchu pod stopami,
niezapomnianych krajobrazów
i tyle radości ile dacie radę unieść.
Zbierajcie siły na nowy semestr pracy,
nauki i przygód.

Redakcja

W tym numerze:

Zwyczaje

noworoczne.....2

Oryginalna noc sylwestrowa.....3

W zimowe wieczory.....4

Bezpieczne ferie.....6

Kącik fotograficzny.....6

ŁamiGłówki.....7

Konkursy.....8

Nie mogę-mam spanko.....9

Różne Różności.....11

ZWYCZAJE NOWOROCZNE

W większości państw Nowy Rok obchodzony jest hucznie, z fajerwerkami, szampanem i życzeniami. Niektóre państwa obchodzą go nie 1 stycznia, ale na przykład na początku lutego (Chiny).

W różnych krajach zwyczaje noworoczne różnią się, poza tym z biegiem lat zmieniają się niektóre z nich. Jeszcze nie tak dawno w Polsce nie było pokazów fajerwerków. Najważniejszy był toast i strzał z korka szampana, a w telewizji po życzeniach składanych o północy przez spikerów był mazur z opery „Straszny Dwór” Stanisława Moniuszki. W dawnych czasach na balach w Polsce tańczono właśnie mazura o północy. Teraz nie ma ani balów, ani mazurów. Są natomiast zgromadzenia uliczne, odliczanie, fajerwerki, jak w Nowym Jorku. Zwyczaj pokazów fajerwerków o północy jest teraz popularny na całym świecie, mimo że jest bardzo nieekologiczny (płoszą się, a nawet giną zwierzęta). Innym popularnym w wielu krajach zwyczajem są postanowienia noworoczne. Ludzie wyznaczają sobie cele na nowy rok, chociaż zdecydowana większość nie wytrwa do końca. Ale mimo wszystko warto jest potrenować swoją wytrwałość, a poza tym robiąc takie postanowienia można zauważyć w sobie coś, czego normalnie by się nie zobaczyło.

W wielu krajach zwyczaje noworoczne są ciekawe, dla nas czasem niezrozumiałe. Na przykład we Włoszech w Sylwestra wyrzuca się naczynia przez okno, Hiszpanie mają zwyczaj zjadania jednego winogrona, a w obu tych państwach nosi się wtedy czerwoną bieliznę. We Francji i w Niemczech ludzie obdarowują się nawzajem drobnymi podarunkami, i, podobnie jak i u nas, śpi się potem do późna lub idzie na długi spacer (zapewne po to, by wytrzeźwieć). W Anglii otwiera się tylne drzwi oraz prosi pierwszego napotkanego mężczyznę o ciemnych włosach, by przeszedł przez próg domu.

Z Nowym Rokiem związane jest też dużo przesądów. Przykładowo w Polsce uważa się, że rok będzie szczęśliwy, jeżeli pierwszy złoży nam życzenia mężczyzna. Należy też przed północą posprzątać dom i spłacić długi, aby w nowy rok nie wchodzić ze starym brudem i starymi długami. We Włoszech jest przesąd, że spotkanie w Nowy Rok garbatego przynosi szczęście.

Może warto popytać rodzinę o jakieś inne zwyczaje? Na przykład w domu mojej mamy o północy zapalano wszystkie światła w domu.

. H A P P Y .
New Year

Źródła: <https://blog.fiszki.pl/jezyki/zwyczaje-noworoczne/>

Opracowała: Emilia Błaszkiwicz, klasa 7b

ORYGINALNA NOC SYLWESTROWA

MAŁO GDZIE ŚWIĘTUJE SIĘ NOWY ROK W WYBITNIE ORYGINALNY SPOSÓB. NIEMAL WSZĘDZIE SYLWESTER TO CZAS HUCZNYCH PRYWATEK, SPECJALNYCH IMPREZ W KLUBACH I WIELKICH PLENEROWYCH KONCERTÓW. JEST JEDNAK KILKA MIEJSC NA ŚWIECIE, GDZIE ZMIANĘ CZASU CELEBRUJE SIĘ W INNY I WYJĄTKOWY SPOSÓB, KTÓREMU TOWARZYSZĄ SPECYFICZNE ZWYCZAJE.

Nowy York

Gdy u nas wznosi się już ostatni toast ,na Manhattanie atmosfera właśnie sięga zenitu. Od 1904 r. mieszkańcy Nowego Yorku zbierają się na Times Square(które na co dzień jest jednym z najruchliwszym skrzyżowaniami w mieście), by świętować razem nadejście nowego roku. Frekwencję zapewnia zawsze świetny program artystyczny z udziałem gwiazd muzyki ze światowej ligi.

Dania

Gdy u nas wznosi się już ostatni toast ,na Manhattanie atmosfera właśnie sięga zenitu. Od 1904 r. mieszkańcy Nowego Yorku zbierają się na Times Square(które na co dzień jest jednym z najruchliwszym skrzyżowaniami w mieście), by świętować razem nadejście nowego roku.

Hiszpania

Wielu Hiszpanów pielęgnuje zwyczaj jedzenia 12 winogron wraz z wybiciem przez zegary 24 w noc Sylwestrową- jedno na każde uderzenie zegara. Tym samym witają Nowy Rok z ustami pełnymi owoców, przelknięcie wszystkich w tak krótkim czasie udaje się bowiem tylko nielicznym. Ten sytuał ma gwarantować pomyślność i szczęście.

Opracowała: Magdalena Michalska, klasa 7b

Źródło:Podróże.pl

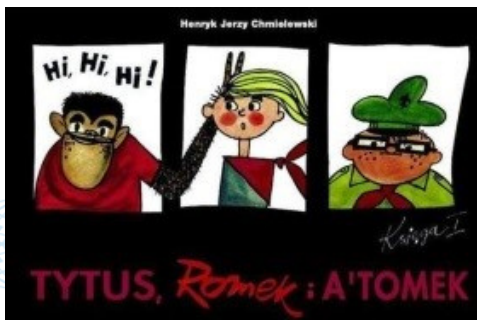
W zimowe wieczory... komiksy i gry planszowe!

Komiksy:

Za początki komiksów według niektórych badaczy uważa się już Średniowiecze. Były to historie obrazkowe z komentarzami opowiadające o jakiś wydarzeniach historycznych. W XIX wieku zaczęto publikować w gazetach komiczne historyjki obrazkowe. Stąd też nazwa. Comic po Polsku znaczy komiczny (spolszczona wersja-komiks). Komiksy są dobre również dla tych, którzy nie lubią książek, ponieważ obrazki mogą dla takich osób być ciekawsze niż tekst. Oto przykłady komiksów:

Tytus, Romek i A'Tomek:

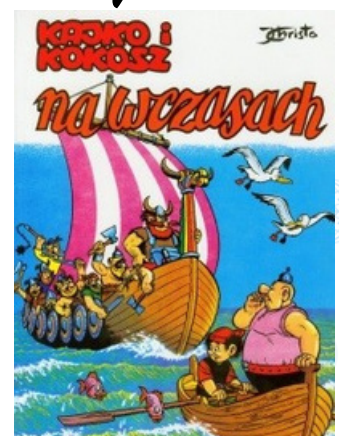
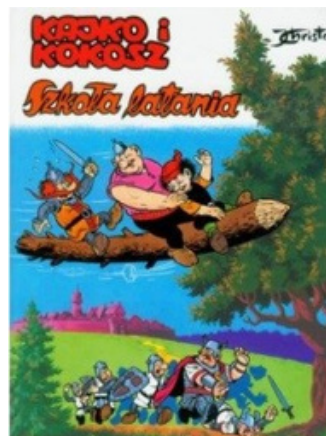
Jest to bardzo zabawna i ucząca seria komiksów narysowana przez Henryka Jerzego Chmielewskiego, który jest nazywany po prostu Papcio Chmiel (z założenia jest ojcem Tytusa). Opowiada ona o przygodach, których chłopcy doświadczają w ucztowieczaniu Tytusa, który jest małpą.

Kajko i Kokosz:

Ta seria komiksów dzieje się w czasach Średniowiecza.

Opowiada o dwóch przyjaciółach, którzy są najlepszymi wojami księcia Mirmiła. Gród Mirmiłowo, w którym mieszkają, właściwie już dawno by nie istniał, gdyby nie Kajko i Kokosz, ponieważ to oni ciągle bronią grodu przed złymi Zbójcami i innymi najeźdźcami. Tę serię narysował Janusz Christa.

Gry planszowe:

Najstarsza, odnaleziona gra planszowa pochodzi sprzed 4600 lat temu. Jednak zakłada się, że pierwsze gry planszowe powstały nawet 7000 lat temu.

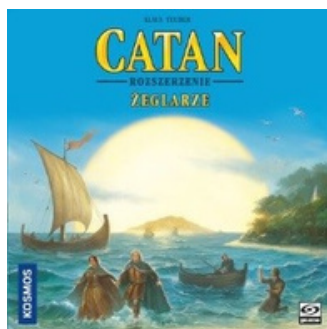
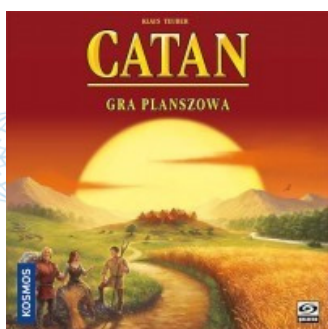
Gry planszowe powstawały w różnych miejscach na świecie np. Gra Go powstała w Chinach ok. 4000 lat temu, Warri lub Awari (gry typu Mankala), popularne w Afryce powstały ok. 7000 lat temu. Gry planszowe są dobrym pomysłem na spędzenie czasu z rodziną jak i samemu. Oto przykłady gier planszowych:

Monopoly:

Tą serię gier zna chyba każdy.

Jest to kultowa gra, w której trzeba kupować różne rzeczy np. nieruchomości lub organizacje. Zawiera mnóstwo wersji, również sportowych. Gra kończy się, gdy jeden z graczy zbankrutuje.

Twórcami tej gry są: Elizabeth Magie Phillips i Charles Darrow.

Catan:

Rozgrywka tej gry polega na tworzeniu osad, miast i dróg na wyspie Catan. Wyspa Catan jest bogata w różne surowce. Wykorzystując te surowce buduje się wspomniane wcześniej rzeczy, które dają daną liczbę punktów.

Wygrywa gracz, który uzbiera jako pierwszy 10 punktów. Gra zawiera również dużo rozszerzeń. Tę grę wymyślił Klaus Teuber.

Opracował: Mateusz Powąłka 5D

GARFIELD

© PAWS

BEZPIECZNE FERIE

HURRA, zbliżają się ferie! Ale uwaga zawsze trzeba dbać o bezpieczeństwo swoje i innych. Kiedy spędzamy ferie w mieście wybieramy bezpieczne atrakcje np. lodowisko zamiast zamrożonego jeziora.

Zawsze gdy idziemy na spacer wieczorem nosimy elementy odblaskowe! Kiedy wyjeżdżamy w góry to musimy pamiętać aby chodzić tylko wyznaczonymi szlakami. Przed wyjściem na wycieczkę zawsze sprawdźcie prognozę pogody i odpowiednio się ubierzcie! Pamiętajcie też aby zabrać naładowany telefon. W razie wypadku zadzwoń na numer alarmowy 112 .

Gdy wybieramy się na narty, to jeździmy tylko wyznaczonymi do tego trasami. Koniecznie zakładamy kask i gogle!!!

Pamiętajcie o tych zasadach, żeby miło i bezpiecznie spędzić ferie😊😊
WESOŁEJ ZABAWY !!!

Opracowała: Julia Rawińska, klasa 4b

KĄCIK FOTOGRAFICZNY

Autorka: Basia Jędrzejewska, klasa 8 b

Ł A M I GŁÓWKI

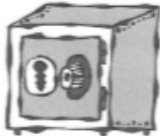

REBUS

Tajemnicze notatki

Lasse i Maja prowadzą śledztwo w związku z pewnym tajemniczym wydarzeniem.
Odczytaj, co zapisali w swoich notatnikach!

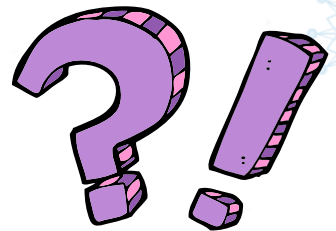
W = Z ~~EK~~ ~~RY~~ N

JE 100 ~~0~~

S = POD F = RZ ANAS = Y!

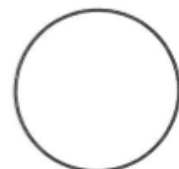
_____
_____

_____!

Gotowe!

KONKURSY

Nasi zwycięzcy!

W 2018 roku w bibliotece szkolnej odbyły się liczne konkursy czytelnicze, plastyczne i recytatorskie. Oto ich zwycięzcy:

„Moje przygody Gangu Słodziaków”,
8 listopada

Amelka Adamska z 4 c,
Miłosz Bartczak 4 d,
Asia Dobroczek 4 e,
Aneta Kruszewska 2 b,
Alicja Małkowska 2 b
Julia Rawińska 4 b

„Cwaniaczek i jego świat”,
22 grudnia

1. miejsce Antoni Dyba, kl. 4 b
2. miejsce Hubert Borowski, kl. 2 a
3. Jan Malczuk, kl. 4 a
i Zuzanna Boruń, kl. 5 b

„Z wizytą u Pana Andersena”,
22 maja

Hanna Pajer, kl. 1 b
Marcelina Dziewulska, kl. 2 a
Iza i Ala Rutecka, kl. 2 a
Julia Fiutowska, kl. 3 c
Marta Karwan, kl. 3 c
Hashemi Khosi, kl. 3 e
Laura Siarkowska, kl. 3 e
Asia Dobroczek, kl. 3 e

"W świecie elfów i hobbitów", 16 maja

1. miejsce: Emilia Błaszczewicz, kl. 6 b (45 pkt)

2. miejsce ex aequo: Daniel Chabros (41 pkt) Maksymilian Rogalski (40,7 pkt) kl. 5 b

3. miejsce: Mateusz Polak z kl. 5 b (32 pkt).

Wyróżnienia: Oskar Grodowski (5 b), Ignacy Szustek (5 c), Krzysztof Michalski (5 b).

A co czeka nas w nowym roku?

Już 21 stycznia kwalifikacje do etapu powiatowego konkursu „IV Wielka Liga Czytelników”

W marcu Konkurs ze znajomości książek z serii „Biuro detektywistyczne Lassego i Mai”

W maju konkurs ze znajomości serii „Magiczne drzewo” A. Maleszki

Redakcja

NIE MOGĘ, MAM SPANKO!

Cóż może być lepszego na długie, zimowe wieczory, niż smaczny, zdrowy, głęboki i bardzo długi sen? Zwierzęta wiedzą o tym najlepiej i opanowały tę sztukę z właściwym sobie wdziękiem. Przybiera to formę hibernacji i może trwać nawet długie miesiące.

Popularnie nazywa się to zjawisko ogólnie „snem zimowym”, ale w rzeczywistości jest ono dużo bardziej skomplikowane. Zagłębmy się w jego tajniki.

Znamy trzy rodzaje „snu” związanego z zimowaniem: hibernację, torpor oraz sen zimowy.

Z nich najgłębsza jest hibernacja, chociaż nie trwa nieprzerwanie. Wtedy w organizmie zwierzęcia procesy życiowe (np. bicie serca, przemiana materii, akcja mózgu, metabolizm) zachodzą w jak najniższym stopniu, w związku z czym temperatura ciała mocno spada. Tłuszcz, który zwierzę nagromadziło jesienią, służy za paliwo do tych niezbędnych procesów,

które zachodzą w śpiącym stworzeniu. Termoregulacja (czyli zdolność do utrzymania odpowiedniej temperatury ciała) nie działa w hibernacji, toteż temperatura ta może spaść nawet do poziomu temperatury otoczenia. Takie zjawisko to hipotermia.

Torpor też jest letargiem, ale trwa znacznie krócej, czyli około dobę czy dwie. W tym czasie liczba uderzeń serca zwierzęcia bardzo spada. Temperatura jego ciała nieznacznie się obniża.

Natomiast sen zimowy jest długi, lecz dość często przerywany. Składa się z faz, czasem przejawia się u zwierzęcia aktywność mózgową, a czasem mięśniową (zwierzę lekko porusza się podczas snu).

Niektórzy sądzą, że istnieje jeszcze więcej rodzajów snu zimowego, np. estywacja, ale jest to jeszcze kwestią sporną.

Ale do czego to wszystko służy? Hibernacja to stan fizjologiczny, służący przetrwaniu w warunkach zimowych, rozwinęła się u niektórych gatunków zwierząt. Mechanizm jest prosty: zwierzę najada się jesienią do syta, szuka odpowiedniego schronienia (nory czy dziupli) i zapada w sen. W międzyczasie robi zapasy, tzn. do swojej „spizarni” znosi zapas jedzenia, który w zimę w przerwach między snem powoli wyjada.

Tak naprawdę niewiele ludzi wie, które zwierzęta rzeczywiście hibernują. Tutaj zamieszczam listę przykładowych śpiochów, ale należy pamiętać, że nie są to jeszcze wszystkie:

nietoperze, jeże, świstaki, susły, popielice, orzesznice, żołądnice, chomiki, pieski preriowe, jenoty, myszy leśne, ryjówki, bobry, krety, piżmaki, jerzyki, borsuki, niedźwiedzie itp.

Ale ostatnio, w związku ze zmianą klimatu, niektóre zwierzęta mają problem. Przykładowo jeże: w pewnym zakresie temperatury śpią one lekko, gdy zrobi się zimniej, śpią mocno. Na wiosnę, gdy zrobi się dostatecznie ciepło, zwierzę wybudza się. Ale, jak się okazuje, to nie jest takie proste! Ocieplenie klimatu oznacza, że temperatura, która zwykle trwa krótko, a w której jeże śpią lekko, utrzymuje się przez dłuższy czas, ale nie dociera jeszcze do tak wysokiego poziomu, żeby stworzenie mogło się wybudzić. A jako że w stanie takiej lekkiej hibernacji organizm zużywa więcej energii, niż w porządnym śnie zimowym, te zapasy szybko się kurczą. A jeż nie może wstać i pójść coś zjeść, ponieważ jest na to jednak zbyt zimno. Tak więc jeż powoli umiera z głodu, nawet jeśli zgromadził dostateczną ilość pożywienia, bo jego organizm nie pozwala mu się zbyt długo obudzić.

Dlatego i z wielu innych powodów pracujemy nad tym, żeby klimat całkowicie się nie zepsuł, i by różne gatunki mogły dalej żyć swoim rytmem.

Źródła:

www.fokus.tv/news/sen-zimowy-zwierzat-na-czym-polega-i-czym-rozni-sie-od-snu/1793
www.zwierzosfera.pl/397/jakie-zwierzaki-zasypiaja-na-zime-sen-zimowy-czy-hibernacja/
www.zwierzosfera.pl/1054/dlaczego-niektore-zwierzeta-hibernuja/
www.odkrywamyzakryte.com/hibernacja-ssakow/

Opracowała: Emilia Błaszkiwicz, klasa 7b

Różne Różności

Trwa Karnawał!

Tradycją karnawałową są maski, im bardziej wymyślne i kolorowe, tym lepiej. Wie o tym Mały Samorząd Uczniowski, który zorganizował konkurs na najładniejszą maskę karnawałową. Zwycięzcom gratulujemy!

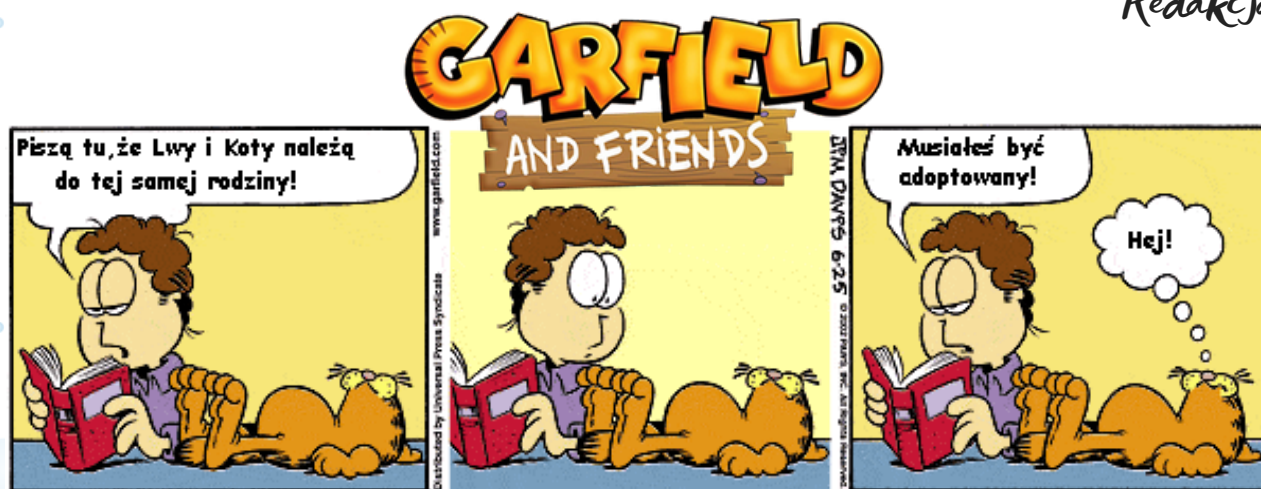
11 semestr za pasem!

Wszyscy ze zdziwieniem patrzymy w kalendarz i zastanawiamy się, kiedy minął I semestr? Przecież dopiero wróciliśmy po wakacjach do szkoły! Na szczęście to nie sen i już za chwilę udamy się na upragnione ferie zimowe. Wszystkim uczniom i nauczycielom życzymy duuużo wypoczynku!

Hejt, czyli mowa nienawiści

Często zastanawiamy się, czy to co znajduje się w internecie służy ludziom? Oczywiście, że tak! Ale sprzyja też tym, którzy chcą kogoś znieważać, wyszydzić. W przestrzeni wirtualnej można zrobić wszystko. A przecież atak hejtera nie jest skierowany do osoby fikcyjnej tylko do konkretnego człowieka, który boleśnie odczuje skutki takiej przemocy. To wszystko staraliśmy się zrozumieć podczas ostatniego tygodnia w szkole dzięki lekcjom wychowawczym i rozmowom z nauczycielami za co dziękujemy.

Redakcja

Redakcja: uczniowie klas 4-8, opracowanie graficzne Sonia Wagner
Opieka: Karolina Wołoszyn, Marta Wagner, Ewelina Ligas